

סודי ביותר

פגישה בין ראש הממשלה ומזכיר המדינה קיסניג'ר
ביום 8.5.74 שעה 8.00 בערב במדרשה בת"א

השתתפו: פ. רודמן ו-ש. דיניץ

המזכיר:

פתח באמרו שלראשונה מסתמן בעיניו סיכוי מה להסכם. אבל, יתכן שנצטרך להכניס כמה שינויים לא מהותיים.

כאן עבר המזכיר לדווח על שיחתו עם אסאד.

המזכיר ספר לאסאד בהרחבה על השיחות הבנגושיות בענין SALT וגילה לו שיש לארה"ב 5 פעמים יותר ראשי חץ גרעיניים מאשר יש לסובייטים. בקיצור, עשה מהרוסים עפר ואפר וסצא שאסאד נהנה מזה מאד וגם מן העובדה שהכניס אותו לסודות המו"מ עם בריה"מ (כמובן, כל העובדות "שגילה" המזכיר נתפרסמו בעתונות).

אסר אמר שלא בקש סגרומיקו לחזור לדמשק וכי שוחח איתו רק על עקרונות כלליים בלבד. המזכיר אמר שבזמנו סוכס שהוא יצא למוסקבה פעם נוספת לפני הפסגה אם תהיה התקדמות בנושאי SALT. בפגישתם בקפריסין חזר גרומיקו על החזמנה. גרומיקו, בהיותו בדמשק, ניצל אפשרות ביקור המזכיר במוסקבה כדי לספר לסורים שאין להם מה למהר בענין הסכם ההפרדה, שכן, אם הם לא יגיעו להסכם ינהלו הרוסים את המו"מ עם קיסניג'ר בעוד כשבועיים כשיגיע למוסקבה.

כמובן שהמזכיר סתר פענה זו, הבהיר לסורים שאת הסכם ההפרדה יש לנהל עם הישראלים ולא במוסקבה וחסיף שאם לא יושג הסכם עכשיו - לא יהיה הסכם.

המזכיר מצא את אסאד יותר REASONABLE. הוא, אסאד, קבל 2 שדרים אחד מסאדאט ואחד מפייסל. בישיבות השתתפו גם שיהבו וקאדם.

המזכיר הרחיב בפניהם הדיבור על סיכויי ההסכם וההשלכות החמורות במקרה של כשלון ההסכם. חוסיף שבילה כשבוע עם הישראלים כדי להיוזם מעמדותיהם ועכשיו החל הזמן שגם אסאד יוזז, כך שבפגישה הבאה נצטרך להחליט ביחד אם

יש סיכוי כלשהוא להסדר.

המזכיר הסביר לאסאד שאם יפנה לברית-המועצות לא יקבל כל תמיכה מארצות-הברית.

אסאד עשה ניתוח צבאי של המצב ואמר שהוא רוצה להתקרב לקראת שלום עם ישראל
MOVE TOWARDS PEACE WITH ISRAEL
אך הוא צריך להרגיל את האנשים שלו למנטליות חדשה. במשך עשרות שנים הורגלו לראות בישראלים חיות טרף ועכשיו צריך לעבוד לשינוי המנטליות. כאשר המזכיר הצביע כמה קשה לישראלים לבצע הויתורים וספר על מאות האנשים שהפנינו לפני בית ראש הממשלה, אמר לו אסאד שאם הוא מתרשם מהפגנות הרי הוא, אסאד, יכול בקלות לארגן לו הפגנה של עשרת אלפים איש.

בשלב זה הראה המזכיר את המפה שהביא עמו מישראל שלא כללה חזרמון ומובלעת רפיד.

אסאד אמר שהדבר לא יתכן בשום פנים ואז הצביע על המובלעת של קונייטרה ואמר שאין זה מספיק. אסאד אמר שאינו עומד יותר על הקו שהגיש בחכניתו אך עליו לקבל משהו REASONABLE.

המזכיר אמר שיעשה מאמץ נוסף בעת ביקורו הבא בישראל. אסאד שאל היכן בדיוק עובר הקו בקונייטרה והמזכיר השיב שהקו עובר בפרברים המערביים של העיר.

אסאד אמר שהוא רוצה להביא אזרחים לקונייטרה ואם אמנם יתיישבו אזרחים בקונייטרה זה יוצור הנאי שלום במקום. לכן, רצה להזיז את הקו באיזור זה.

לפני צאת המטוס, בשדה התעופה, קבל המזכיר 2 שדרים מאסאד. האחד, באמצעות שיהבי - שהדגיש שהסורים רוצים להכנס לתקופה של שלום אבל מוכרחים לקבל יותר והשני, באמצעות קאדם - שיש צורך לקבל את הגבעות של קונייטרה.

התרשמותו האישית של המזכיר היא שמה שיש בידינו יכול להצליח אך לא בהכרח. כמובן שידע יוחר לאחר שיחזור מסיורו במצרים.

המזכיר אמר שאסאד רוצה קו ישיר דרומה אך לא נכנס לשאלת רפיד. בכוונתו של המזכיר לחזור לסוריה ביום א". יתכן שמה שיביא יהיה מספיק אך היה יותר טוב לו היה מקבל מאחנז גם FALL BACK POSITION אבל יש זמן לחשוב על זה עד שיחזור ארצה ביום ששי.

התרשמותו של המזכיר בדמשק כי שיהבי הוא בעל מעמד חשוב ואיחן. הם הסכימו להודעה שהמזכיר פרסם בדמשק. המזכיר אמר שאם לסכם העמדה הסוריה, בשלב זה, היא: שהם רוצים להכניס אזרחים לכל העיר קונייטרה וכן להכניס אזרחים למכסימום כפרים. אסאד ראה את חצי כפר חמדיה והגיב שאין הישראלים יודעים לעשות שלום. המזכיר מעריך שיש לנו עכשיו 40-60 אחוז סיכוי להצלחה.

המזכיר מצא את אסאד כאדם שמדבר לראשונה כמי שרוצה להגיע להסכם מהיר באמצעות המזכיר ולא באמצעות הרוסים. גרומיקו הצליח כנראה להצית הרבה שנאה בדמשק.

בקשה שהמזכיר יבין שגם אצלינו יש גבול לויתורים ולפי הערכתה הגענו לגבול זה והיא מבקשת שיבהיר זאת למאדאת ופייסל.

רוה"מ:

הבטיח שיעשה זאת. אמר שקבל הבקר מברק מפהמי בענין הפסגה. המברק היה די היסטרי ופהמי הציע למזכיר לבקר במדינות המפרץ הפרסי כדי להרגיעם.

המזכיר:

*** בשלב זה נסתיימה הפגישה המצומצמת והמשהתפיים עלו לארוחת הערב.